

DECIZIE

28 martie 2018

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas, Luiza Gafton
Ion Druță, Iuliana Oprea

juducând recursul declarat de Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Karimi Abdul Hamic
împotriva lui Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie cu privire la încasarea datoriei,
dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată
cererea reconvențională înaintată de Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie
împotriva lui Karimi Abdul Hamic cu privire la declararea ca fiind nul a înscrisului,
împotriva deciziei Curții de Apel Chişinău din 05 octombrie 2017 prin care s-a
admis apelul declarat de Karimi Abdul Hamic, s-a casat parțial hotărârea Judecătoria
Ciocana, mun. Chişinău din 14 decembrie 2016, s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a
admis parțial cererea de chemare în judecată intentată de Karimi Abdul Hamic, și s-a
respins din lipsă de temei cererea de apel înaintată de Chirilov Alexandru și Cohaniuc
Iurie,

c o n s t a t ă:

În data de 18 ianuarie 2016, Karimi Abdul Hamic a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie cu privire la încasarea
datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Karimi Abdul Hamic a indicat că, în data de 28 noiembrie
2012 a încheiat cu pârâții un acord de împrumut bănesc (recipisă) în sumă de 24 000
euro. Potrivit obligațiilor asumate pârâții s-au obligat să restituie suma împrumutată în
termen de doi ani, începând cu data de 01 ianuarie 2013, câte 1 000 euro lunar, însă
dânșii nu au respectat obligațiile asumate.

La fel, reclamantul a indicat că potrivit recipisei pârâți și-au asumat obligația de a
achita penalitatea de 0,1 % în cazul neexecutării obligațiilor asumate.

Astfel, a cerut Karimi Abdul Hamic încasarea de la Chirilov Alexandru și
Cohaniuc Iurie în mod solidar, a datoriei în sumă de 20 147, 2887 euro, dobânda de
întârziere în sumă de 3 709,0333 euro, penalitatea în sumă de 3 626, 514 euro și
compensarea cheltuielilor de judecată.

În drept și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe prevederile art. 10, 11,
512, 514, 572, 602, 617, 871 Cod civil.

La 19 aprilie 2016, Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie au depus cerere reconvențională împotriva lui Karimi Abdul Hamic cu privire la declararea nulă a înscrisului (recipisei) din 28 noiembrie 2012.

În motivarea acțiunii au indicat că, acțiunea reclamantului Karimi Abdul este întemeiată pe un înscris datat cu 28 noiembrie 2012, care prin prisma normei prevăzute de art.221 Cod civil este un înscris fictiv/simulat, lovit de nulitate.

Au notat reclamanții că înscrisul din 28 noiembrie 2012, nu întrunește condițiile încheierii unui act juridic, deoarece la încheierea acestuia, nu au fost respectate cerințele obligatorii de valabilitate a unui act juridic civil și anume consimțământul, obiectul, cauza și forma actului juridic.

Mai mult decât atât, în textul recipisei anexate, nu este specificat vreun acord de voință între două sau mai multe persoane privind constatarea sau transmiterea în proprietatea celeilalte părți a unor sume bănești sau altor bunuri fungibile.

Astfel, consideră reclamanții că din textul înscrisului, cert rezultă lipsa tranzacții între părți, caracteristice unui raport contractual bilateral, în speță, a unui contract de împrumut.

Așa dar, au considerat Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie că deoarece înscrisul din 28 noiembrie 2012 nu a avut intenția de a produce efecte juridice, și poartă un caracter vag, unipersonal și nedeterminat, prin prisma prevederilor art.221 alin.(1) Cod civil, este lovit de nulitate.

În drept, Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie și-au întemeiat cererea reconvențională pe prevederile art. 207, 210-211, 216-217, 220 Cod civil.

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 14 decembrie 2016, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Karimi Abdul Hamic împotriva lui Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie cu privire la încasarea datoriei în sumă de 20 147, 2887 euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 3 709,0333 euro, penalitatea în sumă de 3 626, 514 euro și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

S-a respins cererea reconvențională înaintată de Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie împotriva lui Karimi Abdul Hamic cu privire la declararea ca fiind nul a înscrisului din 28 noiembrie 2012 și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Considerând neîntemeiată hotărârea primei instanțe, în data de 29 decembrie 2016, Karimi Abdul Hamic a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea ce ține de respingerea acțiunii înaintate de Karimi Abdul Hamic, cu emiterea în această parte a unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Ulterior, Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie, au depus cerere de apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii cererii reconvenționale, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acesteia.

În motivarea cererilor de apel, apelanții au indicat că, prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cât și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, s-a admis apelul declarat de Karimi Abdul Hamic, s-a casat parțial hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 14 decembrie 2016, și s-a adoptat o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată intentată de Karimi Abdul Hamic împotriva lui Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de

întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat, în mod solidar, din contul lui Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie în beneficiul lui Karimi Abdul Hamic suma de 20 147 euro 28 eurocenți, în lei la cursul Băncii Naționale a Moldovei la ziua executării hotărârii. În rest, cererea de chemare în judecată intentată de Karimi Abdul Hamic împotriva lui Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins din lipsă de teme.

S-a respins, din lipsă de teme, cererea de apel înaintată de Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie împotriva hotărârii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 14 decembrie 2016.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie au înaintat cerere de recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel din 05 octombrie 2017 și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea reconvențională înaintată să fie admisă integral. La fel, cere să se încaseze de la Karimi Abdul Hamic în beneficiul lui Chirilov Alexandru cheltuielile de judecată suportate în sumă totală de 26 005,00 lei, sumă ce include taxa de stat în instanța de fond - 100,00 lei, taxa de stat în instanța de apel în mărime de 9 633,00 lei, taxa de stat în instanța de recurs în mărime de 6157,00 lei, extrasul de la CÎS - 115,00 lei și asistența juridică – 10 000,00 lei.

Prin referința depusă la 19 februarie 2018, Karimi Abdul Hamic notează că recursul înaintat Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie, conține obiecțiile de fapt și de drept care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele de apel, primind o apreciere corespunzătoare, considerent din care solicită a fi considerat inadmisibil.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurenții consideră că soluția instanței de apel este pripită, fapt ce rezultă din nedeterminarea naturii juridice a obiectului litigiului, criteriu care presupune prin sine lămurirea corectă și certă a situației de fapt și de drept.

De asemenea, susțin că instanța de apel examinând cererile de apel, a trecut în mod superficial argumentele invocate de către apelanți și materialul probator anexat la materialele cauzei, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu legislația ce guvernează litigiul în cauză.

Astfel, reiterează recurenții că potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile se constată că proprietar al bunului imobil din XXXX, str. XXXXX este SRL „Lal”, iar conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, administrator/asociat 100% al ÎCS „Cicabar” SRL, este reclamantul/intimatul Karimi Abdul Hamic.

Totodată, potrivit răspunsului Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii a Consiliului municipal Chișinău din 06 iunie 2016, copia autorizației de funcționare a ÎCS „Cicabar” SRL, nr. 6311 din 14 martie 2012, și copia contractului de locațiune încheiat între ÎCS „Cicabar” SRL și SRL „Lal” din 15 septembrie 2011, a avut ca obiect locațiunea încăperii din XXXXX, str. XXXXXX.

Conform p. 3.1.2 al contractului de locațiune, locatarul ÎCS „Cicabar” SRL în persoana administratorului Karimi Abdul Hamic a fost obligat să efectueze investiții

capitale în reconstrucția/îmbunătățirea încăperii închiriate din str. Ginta Latină nr. 20, mun. Chișinău, și anume să investească 10 000,00 euro până la data de 30 noiembrie 2011 și 10 000,00 euro până la data de 31 ianuarie 2012, în total suma de 20 000,00 euro.

Iar, p. 3.1.7. al contractului menționat stipulează că locatarul ÎCS „Cicabar” SRL era obligat să restituie locatorului SRL „Lal” încaperea închiriată în termen de 3 zile, de la data rezilierii contractului de locațiune.

Notează recurenții că în conformitate cu prevederile p. 7.1 al contractului, după încetarea acestuia, toate îmbunătățirile efectuate în încaperea închiriată din str. XXXX, XXXXXX de către locatarul ÎCS „Cicabar” SRL în persoana administratorului Karimi Abdul Hamic se vor transmite cu titlu gratuit în proprietatea locatorului SRL „Lal”.

Astfel, Karimi Abdul Hamic era administratorul SRL „Cicabar” și a efectuat reparația încăperii arendate de la SRL „Lal” în suma de 20 000 euro sau 24 000 euro, fapt ce se confirmă prin contractul de locațiune din 15 septembrie 2011. Intimatul a efectuat investiții capitale în reconstrucția/îmbunătățirea încăperii închiriate din str. XXXXX, XXXXXXXX, investind în totalitate sumele indicate.

Iar, cererea intimatului Karimi Abdul Hamic privind restituirea sumelor bănești pentru reparația efectuată de el în încaperea din str. XXXXXX, XXXX este neîntemeiată, deoarece de fapt încaperea aparține SRL „Lal”, iar Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie nu au nici o atribuție cu ea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod procedură civilă, recursul se declară în termen de două luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 a fost expediată participanților la proces în data de 25 octombrie 2017 (f.d.48, Vol. I), însă deoarece la materialele cauzei nu există dovada recepționării acesteia, Colegiul consideră recursul declarat de către Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie, la 10 ianuarie 2018, depus în termen.

Potrivit art. 440 alin. (2) Cod procedură civilă, recursul înaintat de Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Cod procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod procedură civilă, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, Karimi Abdul Hamic a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie, prin

care a solicitat încasarea în mod solidar, a datoriei în sumă de 20 147, 2887 euro, dobânda de întârziere în sumă de 3 709,0333 euro, penalitatea în sumă de 3 626, 514 euro și compensarea cheltuielilor de judecată. Ulterior, Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie au înaintat cerere reconvențională împotriva lui Karimi Abdul Hamic prin care au solicitat declararea ca fiind nul a înscrisului (recipisei) din data de 28 noiembrie 2012.

Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău fiind investită cu judecarea prezentului litigiu prin hotărârea din 14 decembrie 2016, a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Karimi Abdul Hamic împotriva lui Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie cu privire la încasarea datoriei în sumă de 20 147, 2887 euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 3 709,0333 euro, penalitatea în sumă de 3 626, 514 euro și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată, și a respins cererea reconvențională înaintată de Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie împotriva lui Karimi Abdul Hamic cu privire la declararea ca fiind nul a înscrisului din 28 noiembrie 2012 și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată. Însă, Curtea de Apel Chișinău judecând cauza în ordine de apel, a susținut parțial hotărârea primei instanțe, astfel prin decizia din 05 octombrie 2017, a admis apelul declarat de Karimi Abdul Hamic, a casat parțial hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 14 decembrie 2016, și a adoptat o nouă hotărâre prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată intentată de Karimi Abdul Hamic, a încasat în mod solidar, din contul lui Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie în beneficiul lui Karimi Abdul Hamic suma de 20 147, 28 euro, în lei la cursul Băncii Naționale a Moldovei la ziua executării hotărârii, în rest, cererea de chemare în judecată s-a respins din lipsă de temei. S-a respins din lipsă de temei, cererea de apel înaintată de Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie.

Colegiul susține ca fiind legală și întemeiată soluția dată de prima instanță, iar soluția dată de instanța de apel este neîntemeiată, deoarece decurge din aprecierea greșită a circumstanțelor cauzei și, ca urmare, aplicarea eronată a normelor de drept material.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

Conform art.512 Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligația poate fi pură și simplă sau afectată de modalități. Prestația trebuie să fie posibilă și determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice și bunelor moravuri.

Art.514 Cod civil, stabilește că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art.572 Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit.

Concomitent art.867 alin.(1) Cod civil, prevede că prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau

bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Așadar, instanța de recurs reține că potrivit recipisei din data de 28 noiembrie 2012, Cohaniuc Iurie și Chirilov Alexandru se obligă să restituie lui Karimi Abdul Hamic suma de 24 000 euro, pentru efectuarea reparației în disco-barul „Cica”, situat pe str. XXXXX, mun. XXXXXX, modul de restituire urmând a fi efectuat în termen de doi ani, începând cu data de 01 ianuarie 2013 în mărime de 1 000 euro lunar, până la data de 5 a fiecărei luni (f.d.49,18 Vol. I).

Conform art.195 Cod civil, actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile.

Astfel, instanța de recurs susține concluzia primei instanțe precum că Karimi Abdul Hamic nu a prezentat instanței probe care ar confirma transmiterea sumei de 24 000 euro, conform recipisei din 28 noiembrie 2012, or, art.867 Cod civil, stipulează că o condiție de valabilitate a contractului de împrumut este transmiterea în proprietatea împrumutatului a sumei de bani, fapt ce nu a fost confirmat în sensul art.122 Cod civil.

Reiterează Colegiul că în circumstanțele expuse nu poate fi reținută recipisa din data de 28 noiembrie 2012 ca probă, care ar duce la apariția unor obligații a lui Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie, în sensul art.867 Cod civil, față de Karimi Abdul, motiv din care nu poate fi impusă spre plată recurenților suma de 24 000 euro, ca fiind un împrumut nerestituit intimatului.

Prin urmare, cerința de încasare a penalității este neîntemeiată, or, în speță prima instanță corect a reținut că între părți nu a avut loc un raport de împrumut.

La fel, cerința cu privire la încasarea dobânzii de întârziere este neîntemeiată, sau aceasta nu poate fi încasată în lipsa unei obligații de bază de restituire a împrumutului și neexecutării ei în termen.

Referitor la cererea reconvențională înaintată de Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie, Colegiul indică prevederile art. 216, 217, 220 Cod civil și conchide prin recipisa din data de 28 noiembrie 2012, părțile și-au asumat alte obligații, decât cele prevăzute de norma juridică ce reglementează raportul de împrumut.

Prin urmare, recurenții în cadrul examinării cauzei au confirmat că între părți nu a avut loc un împrumut, dar au existat alte raporturi, invocând efectuarea îmbunătățirii obiectului dat în locațiune și raporturi de antrepriză a încăperii de pe str.XXXXX, XXXXX, ce aparținea SRL „Lal”, intimatul Karimi Abdul primind careva sume pentru utilaj, a efectuat reparația încăperii arendate.

În acest sens, în contractul de locațiune încheiat între părți au fost prevăzute mai multe condiții, inclusiv și că persoana care va efectua reparația nu are dreptul să solicite banii investiți.

Colegiul consideră că deși în temeiul recipisei din 28 noiembrie 2012 nu poate fi încasată suma de 24 000 euro, sub formă de împrumut, în același timp recipisa menționată, ca act juridic nu poate fi anulată, sau aceasta a dat naștere la careva drepturi și obligații civile între părți, și anume ulterior semnării ei, au fost semnate alte

recipise din 19 august 2013 (f.d.33), din 28 noiembrie 2012 (f.d.69), din 17 decembrie 2012 (f.d.76), și efectuate unele transferuri bănești între părți (f.d. 66-68, 88-89 Vol. I).

Reieșind din cele constatate, instanța de recurs consideră că prima instanță just a considerat necesar a respinge cererea reconvențională ca fiind neîntemeiată.

Ținând cont de faptul că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea fondului cauzei, corect a aplicat legea materială, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, iar instanța de apel a adoptat o hotărâre ce reiese din aprecierea eronată a circumstanțelor cauzei, ce a dus la interpretarea și aplicarea eronată a legii materiale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie, de a casa decizia instanței de apel, și a menține hotărârii primei instanțe.

În legătură cu cele relatate, conform art. 445 alin. (1) lit. f) Cod procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 și se menține hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 14 decembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Karimi Abdul Hamic împotriva lui Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de Chirilov Alexandru și Cohaniuc Iurie împotriva lui Karimi Abdul Hamic cu privire la declararea ca fiind nul a înscrisului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Luiza Gafton

Ion Druță

Iuliana Oprea